

Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți
Facultatea de Drept și Științe Sociale
Catedra științe socioumane și asistență socială

Curriculum
la disciplina universitară
Istoria Europei
(învățământ cu frecvență la zi și frecvență redusă)

Autor: Lidia PĂDUREAC dr., conf.univ.

Discutată în ședința
Catedrei științe socioumane și asistență socială
la data de 04.02 2021
Proces-verbal nr. 5

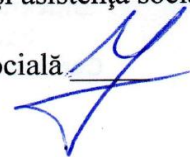
Aprobată în ședința Consiliului
Facultății de Drept și Științe sociale
30.06 2021
Proces-verbal nr. 11

Recenzenți:

- Gheorghe Neagu, dr., conf. univ.
- Ghenadie Cabac, dr., lect. univ.

Bălți 2021

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe socioumane și asistență socială
Proces-verbal nr. 5 din 4 februarie 2021
Șef interimar al Catedrei de Științe socioumane și asistență socială
asist. univ., Olga JACOTA-DRAGAN

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății Drept și științe sociale
Proces-verbal nr. 11 din 30 iunie 2021
Decanul Facultății de Drept și Științe Sociale

conf. univ., dr. V. RUSU

Cuprins

I.	Argument (Conceptul disciplinei).	3
II.	Competențe la nivel de: a) cunoștințe; b) capacități; c) atitudini.	4
III.	Finalități	5
IV	Administrarea unității de curs	5
V	Tematica și repartizarea orientativă a orelor: a) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la curs / prelegeri; b) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar / laborator.	6
VI	Competențe și conținuturi.	7
VII	Activități de lucru individual	10
VIII	Evaluarea	11
IX	Chestionar	11
VIII.	Bibliografie	12
	Model de test	14
IX.	Fișa disciplinei	15

Informații de identificare a disciplinei

Facultatea: Drept și Științe Sociale

Catedra: științe socioumane și asistență socială

Specialitatea:

Lima engleză și franceză / germană / spaniolă

Limba și literatura română și limba engleză

Limba și literatura ucraineană și limba română / engleză

Limba franceză și engleză / germană / franceză

Limba germană și engleză / franceză / spaniolă

Denumire: Construcție europeană

Nr. de credite: 2

Statutul: disciplină de orientare socio-umană

Informații referitoare la titularul cursului – Pădureac Lidia dr., conf.univ.

Publicații: 1 monografie, 3 colecții de documente (editor), 3 suporturi de curs, circa 50 de studii și articole.

I. Argument (Conceptul disciplinei)

Dezvoltarea societății umane în timp istoric și spațiu geografic s-a realizat cu intensitate diferită, creând focare și centre de civilizație, componentele căreia s-au modificat odată cu geneza și evoluția sistemelor axiologice. Conținutul noțiunii „civilizație” include complexul de fenomene, procese, aflate mai avansat în comparație cu restul omenirii, fapt care putea fi atins prin acumularea culturii materiale și spirituale. Civilizația s-a constituit în antichitate, s-a modificat în evul mediu, s-a consolidat în epoca modernă, fiind preluată și consolidată de societatea contemporană.

În *antichitate* s-au format două focare de civilizație: în Orient și pe continentul european. Principalele centre ale focarului european au fost Grecia și Roma. Trecerea la modul de viață sedentar, formarea statului, apariția scrisului reprezintă trăsăturile fundamentale ale civilizației antice. Evoluția societății a confirmat că la baza civilizației moderne stă civilizația greacă și romană, începând cu sistemul politic axat pe regimul democratic din Atena, cel republican din Roma și continuând cu filosofia, dreptul, matematica, medicina, arhitectura, teatrul, retorica. Prin intermediul Imperiului Roman datorită sistemului de drept, a culturii, a religiei creștine a avut loc o uniformizare culturală originală a continentului. Popoarele europene au moștenit temperament dublu: de la greci au preluat geniul sentimentului estetic, iar de la latini – geniul voinței.

Evul mediu, provocat de marea migrațiune a popoarelor, inițial a întrerupt ritmul de dezvoltare, însă prin sinteza elementelor scandinave cu cele băștinașe în contextul consolidării creștinismului s-a conturat un nou sistem de valori. Regele franc Carol cel Mare, supranumit „părintele civilizației europene” a contribuit la resuscitarea continentului. Statele Europei de Vest în scurt timp au devenit centre de atracție pentru restul omenirii, dictând moda politică, socială, cotidiană, culturală. Descoperirile geografice, intensitatea vieții economice, transformările din domeniul spiritual și cultural au provocat Renașterea italiană, care s-a transformat într-un adevărat fenomen european de revenire selectivă la cele mai frumoase valori antice, adaptate noilor realități.

Epoca modernă a debutat cu revoluțiile burgheze din Europa, care au orientat statele lumii spre sisteme politice democratice, drepturi și libertăți personale, garantarea șanselor egale pentru toți membrii societății. Transformările bruște și radicale din economie au generat revoluțiile agrară și industrială. Ritmul înalt de dezvoltare a permis Europei de Vest să-și mențină întâietatea. Totodată partea estică, sudică, sud-estică, balcanică era încâtușată de dominația imperiilor timpului, rămânând fără speranță la progres. În secolul al XIX-lea numit și al națiunilor s-a conturat conștiința națională, popoarele și-au intensificat lupta de eliberare, dorind crearea statelor independente cu regimuri democratice.

În *epoca contemporană* intensitatea civilizației și culturii europene a suportat ingerința celor două războaie mondiale, însă nu și-a pierdut din consistență, revenind la starea normală la sfârșitul secolului XX, cu noi perspective protejate de UE la începutul secolului XXI. Politologul american Samuel P. Huntington menționează printre cele 7-8 civilizații contemporane civilizația europeană cu o poziție universală specifică. Anume Europa a inițiat democrația, drepturile și libertățile personale, care astăzi au devenit valori universale, fără care omenirea nu concepe progresul.

Republica Moldova face parte din spațiul geografic cultural european și își declară dorința de a se integra multiaspectual în spațiul unic european. Un domeniu important de integrare este învățământul. În instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova au fost elaborate și implementate discipline axate pe studiile europene. Una din acestea este *Civilizație și cultură europeană – disciplină care studiază geneza și evoluția civilizației și culturii europene din cele mai vechi timpuri până în prezent*, contribuind la orientarea studenților în sistemul de valori europene constituit pe parcursul timpului, la crearea atitudinilor argumentate față de fenomenele europene.

II. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

la nivel de:

a) cunoștințe:

- să cunoască principalele fenomene, procese sociale, politice, culturale care au avut loc pe continentul european din cele mai vechi timpuri pînă în prezent;
- să identifice factorii care au contribuit la geneza și evoluția civilizației și culturii europene;
- să cunoască cauzele și conținutul procesului de formare a principiilor democratice antice și moderne;
- să distingă arealul de funcționalitate a valorilor civilizației și culturii europene;
- să identifice cele mai importante transformări culturale, politice, sociale care au avut loc pe continentul european în epocile: antică, medievală, modernă, contemporană;
- să cunoască rolul pe care l-au avut personalitățile marcante în formarea și dezvoltarea civilizației și culturii europene;
- să aibă o viziune de ansamblu asupra istoricului civilizației și culturii europene;
- să distingă aspectele specifice și comune ale civilizației și culturii, constituite de popoarele europene;
- Să cunoască și să utilizeze în comunicare limbajul de specialitate.

b) capacități:

- să analizeze și să interpreteze cauzalitatea și schimbarea în procesele și fenomenele care au avut loc pe continentul european în epocile antică, medievală, modernă, contemporană;
- să dezvolte capacități de comparare a fenomenelor și proceselor culturale care s-au desfășurat pe continentul european;
- să stabilească relația cauză-efect sau interdependența dintre componentele civilizației și cele ale culturii care s-au manifestat la popoarele europene pe parcursul timpului;
- să explice impactul vieții politice, sociale, economice asupra dezvoltării culturii și a vieții cotidiene la popoarele europene;
- să aprecieze fenomenele din cultura și civilizația europeană în contextul celor universale;
- să dezvolte capacități de investigație și deprindere de muncă intelectuală implicate de studiul fenomenelor istorice, culturale europene;
- să argumenteze transformările produse civilizația și cultura europeană pe parcursul epocilor antică, medievală, modernă și contemporană;
- să realizeze sinteze, discursuri, eseuri, pornind de la diferite surse informaționale, documentare.

c) atitudini:

- să înțeleagă principalele fenomene, procese din civilizația și cultura europeană care s-au realizat în epocile antică, medievală, modernă și contemporană, în vederea formării atitudinii corecte față de trecutul și prezentul acestei părți a lumii;
- să manifeste devotamentul față de principiile democrației și a sistemului de valori europene formate pe parcursul timpului;
- să conceapă transformările de pe continentul european ca proces integrat și interdependent;
- să-și creeze atitudine argumentată față de fenomenele din cultura și civilizația europeană;
- să manifeste atitudine optimistă în spiritul umanist, a valorilor universale, a apartenenței la cultura universală prin prisma celei europene și românești;
- să manifeste încredere în progresul societății europene contemporane;

- să conștientizeze, prin prisma trecutului, apartenența, spirituală și culturală a Republicii Moldova la spațiul european;

Competențe profesionale:

CP 1. Operarea cu fundamentele științifice ale istoriei, educației civice și ale științelor educației și utilizarea acestor noțiuni în comunicare profesională;

CP 5. Proiectarea activităților didactice specifice treptei gimnaziale de învățământ, utilizând cunoștințele acumulate la studierea unităților de curs fundamentale și de specialitate;

CP 6. Valorificarea informațiilor, vizând varii contexte socio-umane și de identitate culturală.

Competențe transversale:

CT 1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată;

CT 2. Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate;

CT 3. Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională.

Finalitățile cursului:

La finalizarea studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- să identifice factorii și cauzele care au influențat geneza și evoluția civilizației europene;
- să compare situația politică, socială, culturală a statelor europene în diferite perioade istorice;
- să argumenteze rolul personalităților istorice în evoluția civilizației europene;
- să explice cauzele evoluției civilizației europene în diferite perioade istorice;
- să argumenteze rolul sistemului axiologic pe continentul european;
- să identifice specificul civilizației spațiului românesc în contextul celei europene;
- să caracterizeze factorii care au influențat civilizația europeană pe parcursul timpului;
- să elaboreze scheme tematice de sinteză a materialului informațional;
- să formuleze discursuri argumentate privind civilizația europeană.

I. Administrarea disciplinei

Codul disciplinei în planul de învățământ	Anul de studii	Semestrul	Numărul de ore			Evaluare		
			Curs	Seminar	Labo-rator	Forma	Conținutul	Cre-dite ECTS
U.04.A.	II	IV	15	15		Scrisă	test	2

II. Tematica și repartizarea orientativă a orelor

a) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la curs / prelegeri:

nr. d/o	Tema prelegerii	nr. de ore
1	Constituirea primelor focare de civilizație europeană: Geneza și evoluția civilizațiilor antice greacă și romană.	2
2	Civilizația geto-dacă.	2
3	Formarea și evoluția civilizației medievale europene.	2
4	Renășterea și Iluminismul european.	2
5	EVALUARE PERIODICĂ Impactul bisericii creștine asupra civilizației și culturii europene	1
6	Valorile politice, sociale, culturale ale epocii moderne.	2
7	Impactul revoluțiilor și războaielor din epoca modernă asupra civilizației și culturii europene.	2
8	Influența factorul politic și militar asupra civilizației și culturii europene în secolul XX.	1

b) Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar / laborator:

nr. d/o	Tema seminarului	nr. de ore
1	Geneza civilizației și culturii europene. I. caracteristicile civilizației antice II. civilizația greacă a) etapele evoluției civilizației grecești b) orașul-polis – centru de civilizație. Atena, Sparta c) specificul civilizației grecești d) cultura greacă în perioada clasică și elenistică. III. Civilizația romană. a) Specificul civilizației romane b) Cultura romană c) Impactul Imperiului Roman asupra culturii și civilizației europene .	4
3	Civilizația și cultura medievală timpurie a) Consecințele mării migrații a popoarelor pentru civilizația și cultura europeană. b) Regatele barbare – între spiritualitatea creștină și tradiția militară c) Specificul civilizației și culturii popoarelor germanice. d) Regatul Franc – centru al civilizației medievale timpurii.	1
4	Viața socială și urbană medievală în statele vest-europene. a) Sistemul de vasalitate: structură, caracteristice, influențe asupra formării valorilor medievale b) Specificul vieții urbane.	1

5	Dezvoltarea culturii medievale în statele europene. a) Sistemul de învățământ și dezvoltarea științei b) Filosofia, teologia, literatura – curente și personalități c) Elementele specifice ale dezvoltării arhitecturii și artelor. d) Dezvoltarea culturii românești medievale.	2
6	Renașterea – Europa la intersecția valorilor culturii antice, medievale și moderne. a) Cauzele Renașterii italiene b) Caracteristici generale ale Renașterii c) Știința, filosofia, literatura, arhitectura, pictura, sculptura în perioada Renașterii d) Personalități marcante renaștentiste.	2
7	Civilizația europeană în perioada revoluțiilor burgheze a) Transformări politico-sociale moderne b) Constituirea unui nou sistem de valori pe continentul european c) Europa în timpul lui Napoleon	2
8	Realizările științei și culturii în secolul al XX-lea a) Invenții științifice în epoca contemporană: cauze, consecințe b) Cultura românească în perioada interbelică c) Evoluția culturii artistice europene – „clasicismul secolului XX” (pictura, arhitectura, literatura, muzica, cinematografia)	1

III. Competențe și conținuturi:

Competențe	Conținuturi Tema și aspectele cheie ale temei
<ul style="list-style-type: none"> - să analizeze caracteristicile generale ale noțiunii de civilizație pentru epoca antică; - să identifice factorii care au determinat constituirea primelor focare de civilizație; - să explice cauzele genezei civilizației grecești și a celei romane; - să caracterizeze etapele evoluției civilizației grecești și a celei romane; - să argumenteze elementele specifice ale culturii și civilizației grecești și romane; - să analizeze componentele democrației ateniene; - să aprecieze valorile culturii grecești și romane în contextul celor universale; - să demonstreze rolul civilizației grecești și romane în evoluția societății europene. 	<p>Constituirea primelor focare de civilizație europeană: Geneza și evoluția civilizațiilor antice greacă și romană.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Etapele evoluției civilizației grecești.</i> • <i>Geneza democrației ateniene.</i> • <i>Consecințele procesului de elenizare pentru civilizația europeană.</i> • <i>Civilizația romană în perioada regalității și Republicii.</i> • <i>Civilizația romană în perioada Imperiului.</i> • <i>Rolul culturii romane în procesul de constituire a civilizației europene.</i> <p>Noțiuni cheie: civilizație, cultură, elenism, democrație antică, tragedie, comedie, arte liberale, stil ionic, doric, corintic, amfiteatru, republică, imperiu, romanizare, trofeu, columnă, arc de triumf, circ, Capitoliu.</p>
	Civilizația geto-dacă.

<ul style="list-style-type: none"> - să identifice caracteristicile civilizației geto-dace; - să demonstreze existența civilizației antice în spațiul Carpato-Danubiano-Pontic; - să argumenteze caracterul unitar al statului geto-dac din timpul lui Burebista și Decebal; - să demonstreze specificul culturii geto-dace; - să comenteze informațiile autorilor antici referitoare la civilizația geto-dacă; - să explice aspectele specifice ale romanizării geto-dacilor; - să argumenteze continuitate daco-romană și apartenența românilor la spațiul cultural latin; - să explice contribuția dacică la patrimoniul cultural și de civilizație al antichității europene. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Geneza civilizației geto-dace (mil.III î.Hr.-sec.I î.Hr.)</i> • <i>Statul unitar la geto-daci.</i> • <i>Specificul culturii geto-dacilor.</i> • <i>Provincia romană Dacia. Continuitatea daco-romană</i> • <i>Contribuția dacică la patrimoniul cultural și de civilizație al antichității europene.</i> <p>Noțiuni cheie: politeism, septentrional, murus dacicus, regat timpuriu, stat centralizat, belligins.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice cauzele și caracteristicile declinului lumii antice; - să stabilească legătura cauzală dintre criza Imperiului Roman, marea migrație a popoarelor și geneza societății medievale; - să identifice și să comenteze impactul Imperiului lui Carol cel Mare asupra civilizației europene; - să explice legătura cauzală dintre împărțirea Imperiului carolingian și formarea noilor structuri politice în Europa de Vest; - să identifice impactul vieții politice asupra manifestării culturii medievale; - să stabilească interdependența dintre aspectele vieții politice, economice și formarea sistemului de vasalitate ca parte componentă a civilizației medievale; - să explice importanța mediului urban pentru dezvoltarea civilizației medievale; - să argumenteze rolul bisericii în constituirea sistemului de valori medievale; - să formuleze sinteze referitoare la civilizația și cultura medievală. 	<p>Formarea și evoluția civilizației medievale europene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Consecințele declinului lumii antice.</i> • <i>Viața politică și culturală în regatele barbare.</i> • <i>Europa în timpul lui Carol cel Mare.</i> • <i>Organizarea politică a Franței, Germaniei, Italiei, Angliei.</i> • <i>Viața rurală și urbană.</i> • <i>Biserica - instituție de cultura și civilizație.</i> <p>Noțiuni cheie: declin, regat barbar, marea migrațiune a popoarelor, instituționalizare religioasă, sistem de vasalitate, suveran, monarhie feudală, monarhia stărilor, universitate, catedră, breaslă.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice cauzele instituționalizării bisericii creștine; - să argumenteze implicarea bisericii în viața politică; - să explice consecințele luptei dintre biserică și monarhie în Europa de Vest; - să analizeze consecințele concurenței romano- 	<p>Impactul bisericii creștine asupra civilizației și culturii europene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Instituționalizarea bisericii creștine.</i> • <i>Consecințele luptei dintre puterea religioasă și cea politică pentru popoarele europene.</i> • <i>Concurența romano-bizantină.</i> • <i>Influența bisericii creștine asupra culturii europene.</i>

<p>bizantine;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice cauzele și consecințele cruciadelor; - să compare prerogativele papei de la Roma cu cele ale patriarhului Constantinopolului; - să aprecieze rolul pozitiv și negativ al bisericii creștine în dezvoltarea învățămîntului, literaturii, arhitecturii, picturii medievale; - să conștientizeze aportul bisericii la formarea moralității medievale. 	<p>Noțiuni cheie: investitură, papalitate, patriarh, marea schismă, episcopie, excomunicare.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să explice cauzele Renașterii italiene; - să stabilească relația de interdependență dintre dezvoltarea orașelor italiene și formarea unei viziuni noi despre viață; - să demonstreze inspirația renașterii din valorile culturii antice grecești și romane; - să identifice caracteristicile Renașterii artistice; - să identifice corelația dintre Renaștere și umanism; - să analizeze trăsăturile Iluminismului; - să aprecieze lucrările personalităților marcante din perioada renașterii din diferite domenii; - să demonstreze caracterul european al Renașterii. 	<p>Renașterea și Iluminismul european.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Cauzele și caracteristicile generale ale Renașterii italiene</i> • <i>Umanismul și Reforma religioasă.</i> • <i>Diversitatea culturilor - unitatea civilizației europene.</i> • <i>Învățămîntul, filosofia, literatura știința, arta în perioada Renașterii.</i> <p>Noțiuni cheie: renaștere, umanism, reformă religioasă.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice cauzele constituirii sistemului de valori în epoca modernă; - să determine relația de interdependență dintre transformările economice, sociale, politice, naționale din epoca modernă și formarea noilor curente ideologice în Europa; - să explice impactul structurii sociale asupra vieții culturale moderne; - să compare curentele artistice din epoca modernă; - să formuleze sinteze referitoare la valorile politice, sociale, culturale ale epoci moderne. 	<p>Valorile politice, sociale, culturale ale epocii moderne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Formarea sistemului de valori moderne pe continentul european.</i> • <i>Structuri sociale în epoca modernă.</i> • <i>Curente artistice în epoca modernă.</i> • <i>Gîndirea filosofică, știința.</i> <p>Noțiuni cheie: burghezie, profesie liberală, curent ideologic, realism, impresionism, expresionism, romantism, simbolism, naturalism.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - să explice consecințele revoluțiilor burgheze din perspectiva formării sistemului de valori moderne; - să identifice tipurile de războaie din epoca modernă; - să compare războaiele din epoca modernă care au modificat hotarele în Europa: războiul de 30 de ani, războaiele napoleoniene; - să explice principiile diplomației europene în epoca modernă; 	<p>Impactul revoluțiilor și războaielor din epoca modernă asupra civilizației europene.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Revoluțiile burgheze – principii și consecințe.</i> • <i>Formarea națiunilor și statelor naționale în Europa.</i> • <i>Epopoea napoleoniană - export de revoluție și cultură.</i> • <i>Europa Sfintei Alianțe și a „Secolului naționalităților”.</i> <p>Noțiuni cheie: conștiință națională, luptă de eliberare națională, Sfînta Alianță, congres, principiul naționalităților.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - să argumenteze rolul formării națiunilor libere în procesul de constituire a civilizației europene; - să stabilească relația de cauzalitate dintre războaiele napoleoniene și extinderea valorilor moderne în Europa; 	
<ul style="list-style-type: none"> - să identifice tipurile de sisteme și regimuri politice din perioada contemporană; - să stabilească impactul valorilor democratice moderne asupra civilizației contemporane; - să caracterizeze regimul democratic și cel totalitarist; - să argumenteze rolul negativ al războaielor mondiale în procesul de dezvoltare a civilizației europene; - să aprecieze invențiile tehnice, progresele culturale din Europa în perioada interbelică; - să compare componentele culturii din Europa de Vest cu cele din Europa de Vest după al doilea război mondial; - să formuleze sinteze referitoare la influența factorului politic și militar asupra civilizației și culturii europene în prima jumătate a secolului XX. 	<p>Influența factorul politic și militar asupra civilizației și culturii europene în secolul XX.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>State democratice și regimuri totalitare.</i> • <i>Impactul războaielor mondiale asupra civilizației și culturii europene.</i> • <i>Hotare politice și geografice în Europa după războiul doi mondial.</i> <p>Noțiuni cheie: totalitarism, regim politic, război mondial, cinematograful, „război rece”, lume bipolară, economie militarizată, cultul personalității, cultură de partid, statul-partid, drepturile omului, europenism, program european..</p>

IV. Activități de lucru individual

Studentul va rezolva două fișe de evaluare:

Fișa I. Tema: Geneza și evoluția istorică a civilizației europene (15 ore)

1. Identificați elementele specifice civilizației geto-dace (în volum de 1 pagină). (2 puncte)
2. Completați tabelul (2 puncte):

Civilizația	Impact asupra civilizației europene
GREACĂ	Aspect politic: Aspect legislativ: Aspect cultural:
ROMANĂ	Aspect politic: Aspect legislativ: Aspect etnic: Aspect religios: Aspect cultural:

3. Argumentați importanța imperiilor medievale în afirmarea tradiției europene (în volum de 1 pagină) (2 puncte).
4. Formulați un eseu la tema: „Modernizarea civilizației europene: factori, caracteristici, consecințe” (în volum de 2 pagini) (4 puncte).

Fișa II. Tema: Civilizația europeană în secolul XX (15 ore)

1. Identificați consecințele primului război mondial asupra țărilor europene (în volum de 1 pagină) (2 puncte).
2. Explicați specificul civilizației europene în perioada interbelică (2 puncte)

3. Explicați consecințele economice, geopolitice, culturale ale celui de-al doilea război mondial (în volum de 1 pagină) (2 puncte).
4. Formulați un eseu la tema: „Civilizația românească, parte integrantă a civilizației europene” (în volum de 2 pagini) (4 puncte).

V. Evaluare

1. **Evaluarea curentă** se efectuează prin prezentarea, de către studenți, a unor comunicări, prin promovarea unor lucrări de control și aprecierea cunoștințelor studenților în cadrul seminarelor.
2. **Evaluarea periodică** se efectuează în cadrul orelor de prelegeri (după studierea a primelor 3 teme)
3. **Evaluarea semestrială** (examenul) se efectuează sub forma unei probe scrise: test. Sunt admiși la evaluarea semestrială doar studenții care au realizat integral cerințele pentru unitatea de curs.

Nota semestrială se calculează ca medie aritmetică dintre:

- Media notelor obținute la evaluările curente (de la seminar);
- Nota de la evaluarea periodică;
- Nota pentru lucrul individual.

Nota semestrială constituie 60% din nota generală.

Nota de la examen constituie 40% din nota generală.

VI. Chestionar

1. Constituirea primelor focare de civilizație: Geneza și evoluția civilizației antice grecești.

- *Etapile evoluției civilizației grecești.*
- *Geneza democrației ateniene.*
- *Consecințele procesului de elenizare pentru civilizația europeană.*

2. Geneza și evoluția civilizației antice romane.

- *Civilizația romană în perioada regalității și Republicii*
- *Civilizația romană în perioada Imperiului.*
- *Rolul culturii romane în procesul de constituire a civilizației europene.*

3. Civilizația geto-dacă.

- *Geneza civilizației geto-dace (mil.III î.Hr.-sec.I î.Hr.)*
- *Statul unitar la geto-daci.*
- *Specificul culturii geto-dacilor.*
- *Provincia romană Dacia. Continuitatea daco-romană.*
- *Contribuția dacică la patrimoniul cultural și de civilizație al antichității europene.*

4. Formarea și evoluția civilizației medievale europene.

- *Consecințele declinului lumii antice.*
- *Europa în timpul lui Carol cel Mare.*
- *Organizarea politică a Franței, Germaniei, Italiei, Angliei.*
- *Viața rurală și urbană.*

5. Impactul bisericii creștine asupra civilizației și culturii europene.

- *Instituționalizarea bisericii creștine.*
- *Consecințele luptei dintre puterea religioasă și cea politică pentru popoarele europene.*
- *Influența bisericii creștine asupra culturii europene.*

6. Renașterea și Iluminismul european.

- *Cauzele și caracteristicile generale ale Renașterii italiene*
- *Umanismul și Reforma religioasă.*
- *Diversitatea culturilor - unitatea civilizației europene.*

- *Învățămîntul, filosofia, literatura știința, arta în perioada Renașterii.*
- 7. Civilizația și cultura medievală în Spațiul Românesc.**
  - *Organizarea politică a românilor în sec. VIII-XVI.*
  - *Personalități politice și culturale românești în sec. XIV-XVII.*
  - *Unitatea culturală a românilor în contextul civilizației occidentale.*
- 8. Impactul revoluțiilor și războaielor din epoca modernă asupra civilizației europene.**
  - *Revoluțiile burgheze – principii și consecințe.*
  - *Formarea națiunilor și statelor naționale în Europa.*
  - *Epopoea napoleoniană - export de revoluție și cultură.*
  - *Europa Sfintei Alianțe și a „Secolului naționalităților”.*
- 9. Influența factorul politic și militar asupra civilizației și culturii europene în secolul XX.**
  - *State democratice și regimuri totalitare.*
  - *Impactul războaielor mondiale asupra civilizației și culturii europene.*
  - *Hotare politice și geografice în Europa după războiul doi mondial.*
- 10. Realizări și perspective în civilizația și cultura europeană la începutul sec. al XXI-lea.**
  - *Tendințe și perspective de integrare europeană la începutul sec. al XXI-lea.*
  - *Republica Moldova – perspective de integrare europeană.*
  - *Unitate și diversitate în cultura și civilizația europeană contemporană.*
  - *Globalizarea și elaborarea programelor culturale europene.*

VII. Bibliografie

A. Bibliografia obligatorie

1. Berstein Serge, Milza Pierre. Istoria Europei. Vol.1: Moștenirea Antichității / Trad. de I. Bița; Ed. îngr., note și coment. de N. Zugravu.- Iași: Institutul European, 1997.- 373p.; Vol.2: De la Imperiul Roman la Europa (sec. 5-9) / Trad. de S. Dănăilă; Ed. îngr., note și coment. de A. Platon.- Iași: Institutul European, 1997.- 271p.
2. Drimba Ovidiu, Istoria culturii și civilizației, București, 1998
3. Istoria evului mediu, v.1-2, sub red. lui Z. Udaltsova și S. Karpov, Chișinău, 1992
4. Istoria Greciei Antice, sub red. lui V. Avdiev, Chișinău, 1989
5. Istoria modernă a Europei și Americii, vol.1, Chișinău, 1992
6. Istoria Romei Antice, sub red. lui V. Kuzișcin, Chișinău, 1982

B. Bibliografia selectivă

1. Aramă E., Istoria dreptului românesc, Chișinău, 1998
2. Barber John R. Istoria Europei moderne.- București: Editura Lider, 1993.
3. Carpentier J., Lebrun F., Istoria Europei, București, 1997
4. Cernea E., Molcuț E., Istoria statului și dreptului românesc, București, 1999
5. Chamoux François. Civilizația greacă în epocile arhaică și clasică. Traducere de Mihai Gramatopol. Vol.I.- 375p.; Vol.II.- 180p.- București: Editura Meridiane, 1985.
6. Drimba Ovidiu. Istoria literaturii universale. Vol.1: Antichitatea, Evul Mediu, Renașterea.- 1963.- 236p.; Vol.2: Iluminismul, Clasicismul, Romantismul.- 1970.- 292p.; Vol.3: Realismul, Parnasianismul, Simbolismul.- 1971.- 207p.- București: Editura Didactică și Pedagogică.
7. Drimba Ovidiu. Pagini despre cultura europeană.- București: Editura Publicom, 1945.
8. Dumont-Wilden L. L'Évolution de l'esprit européen.- Paris: Ernest Flammarion, 1937.- 317p.
9. Duroselle J.B. Histoire de l'idée européenne.- Paris: Encyclopaedia Universalis, 1970.- 476p.

10. Duverger Maurice. Europa de la Atlantic la Delta Dunării. Trad. din l.fr. de Paul Miclău.- București: Omegapres, 1991.- 176p.
11. Ferrari Anna. Dicționar de mitologie greacă și romană. Traducere de Dragoș Cojocaru, Emanuela Stoleriu, Dana Zămosteanu.- Iași: Polirom, 2003.- 999p.
12. Gaillard Jean-Michel, Rowley Anthony. Istoria continentului european. De la 1850 până la sfârșitul secolului al XX-lea. Trad. din l.fr. de Em. Galaicu-Păun.- Chișinău: Editura Cartier, 2001.- 672p.
13. Hen Christian, Léonard Jacques. Europa. Trad. din l.fr. Iulia Trăistaru.- București: Humanitas, 1992.- 161p.
14. Husar Al. Ideea europeană, sau Noi și Europa: (istorie, cultură, civilizație).- Iași: Institutul European; Chișinău: Editura Hyperion, 1993.- 390p.
15. Jinga Ion, Popescu Andrei. Integrarea europeană: dicționar de termeni comunitari.- București: Lumina Lex, 2000.- 208p.
16. Lidia Pădureac, Identitatea europeană în contextul proceselor educaționale integraționiste. În: *Perspectivelor și problemele integrării în Spațiul European al Învățământului superior*, conferință științifico-practică internațională, Cahul, 2014, vol.II, p. 42-47
17. Matei Horia C. Civilizația lumii antice.- București: Editura Eminescu, 1983.
18. Pădureac L., Conștiința europeană – metamorfoze axiologice și perspective educaționale. Studiul de caz: Republica Moldova, în *Competitivitatea capitalului uman pe piața muncii în condițiile dezvoltării regionale și a integrării europene*, Materialele Conferinței Științifico-Practice Internaționale, Bălți, Presa universitară bălțeană, 2014,
19. Pădureac L., Istoria dreptului. Prelegeri, documente, laboratoare, Bălți, 2006
20. Ле Гофф Жак. История Европы, рассказанная детям. Пер. с фр. Н.Кудряковой.- М.: Текст, 1998.- 142с.